

REMIANSTEREA

Biblioteca Universității

Cluj

ORGAN NAȚIONAL-BISERICESC SĂPTĂMÂNAL

Abonamentul anual: 400 Lei.

Director: Dr. I. MATEIU

Redacția și Administrația:
Cluj, Piața Cuza Vodă Nr. 3.

Cenzurat.

ÎN PRAG DE AN NOU

Cea dintâi săptămână a noului an de viață în care am intrat, ne chiamă în mod firesc la un examen rezumativ al celor trecute, spre a putea descifra în lumina lor nădejdiile zilei de mâine.

Această coborâre în noi înșine, cu tradiție consacrată în lumea civilizată, este de sigur pe cât de necesară, pe atât și de utilă, fiindcă ne dă prilejul unui control al faptelor noastre, individuale și colective de ieri, ca din analiza lor să tragem concluziunile normale pentru drumurile ce avem să străbatem în viitor.

Căți nu se feresc de această operație morală, fiindcă este incomodă prin datele ei sterpe și muștrătoare, dar în schimb atâția se grăbesc s'o facă cu toată bucuria, fiindcă își simt conștiința împăcată și inima dornică de noi realizări pe planul sfertărilor viitoare.

Recunoscând, că viața noastră se desfășoară logic în ordine religioasă și națională, ca cele două forme esențiale de afirmare istorică, în perspectiva lor trebuie să privim frământările noastre personale și sociale, căutând să ne dăm seama dacă ele au fost la înălțimea principiilor ideale, ce trebuie să le însuflețească în toate împrejurările.

Sub aspect religios, impresia generală este că progresele realizate sunt încă sub nivelul așteptărilor, la cari au dreptul entuziaștii crezurilor evanghelice. La sate, unde credința este de esență existenței umane, grație unei moșteniri milenare, fumul de tămâie își păstrează încă tot farmecul lui patriarhal, strângând țărâniștea sub aripa ocrotitoare a Bisericii.

Politica, ce-i drept, a pricinuit și în acest domeniu mari ravagii, ele însă n'au putut încă zguduî vechile temelii ale misticismului, atât de caracteristic sufletului popular. La orașe în schimb vântul necredinței bate mai puternic, fiindcă aici lip-

sește datina străveche, iar contactul cu ideologiile vrăjmașe și ispita păcatelor este din cele mai frecvente. Și totuși, atât atât acolo, cât și dincoace se resimte tot mai puternic valul reacționii împotriva crizelor sufletești aduse din tranșeele războiului, îndemnând conștiințele chinuite să se apropie de Iisus cel uitat prin bisericile de mult părăsite.

Încercările de-a găsi rostul vieții în doctrine subtile sau practici vulgare, în rătăcirii scilpitoare sau negațiuni diabolice au fost tot atâtea experiențe amare, cari au îndreptat ochii plânși de îndoieli și suferințe iarăși spre altarele copilăriei de altădată. Astăzi unda curată a convertirii își face drum și prin orașele noastre. A fost surprinzător să vedem sute de cărturari pornind spre Maglavitul minunilor înnoitoare, spre a-și spovedi acolo sbuciumul unei vieți greșite sau disperate, cu dorul aprins după un ideal salvator.

Pe aceeași linie spirituală se mișcă și activitatea F.O.R.-ului, cu străduințele generoase pentru adevărurile eterne ale ortodoxiei în rândurile clasei noastre culte.

Dar privind în generalitatea ei viața bisericească din anul trecut, trebuie să constatăm, fără a cădea în exagerări inutile, că ea a realizat progrese apreciabile, vrednice de atențiunea noastră. Ele au fost arătate în adunările eparhiale, când s'a subliniat sporul de credință în popor prin apostolatul jertfitor al preoțimei, pe urma căruia au răsărit în atâtea locuri biserici noi și monumentale, și s'au înregistrat danii evlavioase de milioane numai în eparhia noastră, printre cari strălucește aceea a vrednicului fruntaș Dr. Ioan Vescan din Tg.-Murăș.

Făcând o reprivire a evenimentelor de seamă din anul trecut vom aminti înscăunarea celor doi Mitropoliți noi dela

Iași și Cernăuți, în persoana Î. P. S. S. Nicodem și Visarion, apoi alegerea recentă a P. Sf. Episcop Andrei Mager la Arad, cari dau nădejdi sigure, că vor fi pline de roade duhovnicești pentru Biserică și Țară.

Grija pentru un cler tot mai luminat a scos și în anul trecut la suprafață problema reorganizării învățământului teologic, fără a se fi putut ajunge încă la formula definitivă pentru unificarea lui deplină.

Important este, că bărbați cu mare autoritate au ținut să elogieze sistemul Academiei ardelenice, ca unul ce corespunde mai deplin unei serioase pregătiri preoțești. Sperăm, că soluția nu va mai întârzia prea mult.

Paralel cu această preocupare fundamentală de ordin spiritual, s'a discutat intens și problema salarizării clerului. Ea este un punct nevralgic, ce de ani de zile agită pe slujitorii altarului, fiindcă nu s'a ajuns la o retribuție dreaptă a lor, așa cum o cere pregătirea ei academică și misiunea însemnată, ce îndeplinește în viața Statului. Pe urma acțiunii energice din ultimul timp a Clerului, Ministerul Cultelor a consimțit să modifice proiectul de salarizare depus în Parlament, iar Congresul național-bisericesc a hotărât să adopte și el concepția salarizării integrale dela Stat, cu părăsirea sistemului de subvenționare.

În același timp s'a votat și legea pensionării din oficiu a preoților, spre a face loc elementelor tinere, astăzi destul de numeroase, dar lipsite de ocazia muncii constructive în orgorul Bisericii. Vom încresta aici și chestiunea trecerii clerului ardelean la Casa de pensii a Statului, care e pe cale de a fi deslegată spre satisfacția celor interesați.

În ce privește Eparhia noastră, se cuvine să spunem, că ea a continuat să meargă

„Încrede-te în Domnul din toată inima ta și nu te bizui pe înțelepciunea ta. Recunoaște-l în toate căile tale și el îți va ne-

„Tezi carante”
din CLUJ, Proverbe, 3, 5-6.
Nr. 23 1937
EXEMPLAR LOCAL

aceleași drumuri solide, tăiate de iubirea și înțelepciunea P. Sf. nostru Episcop Nicolae. Conferința protopopilor din luna Martie a fost un prilej binevenit spre a se face bilanțul stărilor religioase și administrative, și a se lua noi îndemnuri de muncă pentru ziua de mâine. S'a constatat, că spiritul de jertfă al poporului s'a menținut viu, dovadă locașurile de închinare, ce s'au înălțat în atâtea părți, în frunte cu splendida biserică din orașul Turda. Ca întotdeauna, exemplul cel bun l-a dat și de astădată tot Părintele Eparhiei, când a deschis a patra biserică ortodoxă în Cluj, prin sfințirea capelei din Mănăstur, și prin înființarea mănăstirei de maice în fostul local al Academiei teologice, împlinind una din cele mai mari necesități ale Mitropoliei noastre. Fiind cea dintâi instituție de acest fel, cu menirea de a forma maice-înfirmiere pentru spitalele publice, ea va însemna o dată istorică în dezvoltarea călugărismului românesc.

Evenimentul culminant al anului a fost sărbătorirea P. Sf. nostru Episcop Nicolae cu ocazia împlinirii vârstei de 80 ani. Va rămânea neuitată în amintirea noastră această festivitate covârșitoare, la care a luat parte nu numai Eparhia cu toți credincioșii ei, ci întreaga Biserică și Țara însăși, prin guvern și fruntașii de seamă din toate centrele intelectuale. A fost recunoștința publică, sinceră și emoționantă, ce se aducea Ierarhului cu cea mai uimitoare activitate, din câte se pot imagina în vremile noastre.

De aceea, în pragul anului nou, n'avem altă dorință mai caldă, decât să rugăm Cerul milostivirilor să-i aline suferințele, redându-l Bisericii întreg, cinstit, sănătos, drept îndreptând cuvântul adevărului, spre norocul Eparhiei și slava ortodoxiei noastre.

I. M.

„Planurile inimii atârnă de om, dar răspunsul limbii vine dela Domnul.”
Proverbe, 16, 1.

M. Sa Regele despre misiunea Bisericii.

— Din cuvântarea dela investitura P. Sf. Andrei al Aradului. —

„Pe zi ce trece, felul de a se manifesta al bisericii se schimbă; nu mai suntem în vremea de contemplativitate a bisericii începuturilor, suntem în vremurile când, toată viața modernă, cere o biserică dinamică, o biserică care să intre în aprofundimea problemei zilnice a fiecăruia.

Biserica trebuie să fie îndrumătoarea de fiece clipă a vieții sufletești a individului, dar spre a juca acest rol, trebuie ca slujitorii altarului să priceapă și să pătrundă viața, nevoile și durerile omului.

Puterea noastră, a unui popor, oglindește puterea morală a bisericii lui.

Faceți ca această oglindire să fie așa, ca toți să ne putem bucura de dânsa.

Dar, pentru ca aceasta să se poată îndeplini, îngrijiți ca acei cari trebuie să aducă la îndeplinire poruncile divine, să priceapă și să îndeplinească în toate, chemarea lor.

Preoțimea nu este o func-

țiune publică, este o chemare, un apostolat, care se îndeplinește cu suflet și cu dragoste. Frica de Dumnezeu nu este frica de biciu sau de canon, ci este teama de a nu mănuși un lucru scump nouă.

Faceți ca, credința, atât de căutată de către poporul nostru, să pătrundă adânc în sufletul fiecăruia. A crede în Dumnezeu, nu înseamnă numai a păstra forme exterioare, cari pot fi executate și de păgâni, ci înseamnă, că nizuința sufletului are o viață mai bună în toate faptele vieții.

Iată rolul duhovnicesc al bisericii și al preotului; iată care trebuie să fie grija de orice clipă a episcopului.

Biserica noastră trebuie, deci, să fie mai puternică și mai credincioasă, nu prin sprijinul ce îl dă ocrotirea statului, ci prin forța ei proprie, prin felul cum va putea să se impună, prin strălucirea curată a credinței.

Sunt cuvinte pline de înțeles și vrednice de o serioasă meditație din partea clerului.

de ești bogat ori ești sărac, de ești cu rang ori trăești la loc smerit în lume, de ești plin de noroc ori ești lovit de soarte, de ești tulburat în sufletul tău și nu găsești pace în inima ta, ci te primește așa cum ești.

Căci Dumnezeu voește ca și tu să te mântuești și la cunoștința adevărului să vii. Nu pe slabele și neputincioasele tale puteri se razină mântuirea ta, ci pe stânca nebiruită a voinții lui Dumnezeu. Și fiindcă Dumnezeu voește ca și tu să te mântuești, prinde-te de mâna izbăvitoare care ți-o întinde cu iubire prin Unul născut Fiul Său. El astăzi bate din nou la ușa sufletului tău. Deschide-o larg și-l primește acolo. Iar a primi pe Hristos Domnul înlăuntrul tău, ca să nu mai trăești tu, cu păcatele tale, ci a lăsa ca Hristos să trăiască întru tine, aceasta înseamnă a umbla în lumina cunoștinței celei din credință, a-ți potrivi gândurile tale, vorbele tale, faptele tale cu voia Celui de

sus și toată viața ta lui Hristos-Dumnezeu să o dai și Lui să i-o închini.

Cu mare bucurie observ, iubii mei, cum de-o vreme încoace s'a trezit setea după cele sfinte în sufletul poporului nostru. Credința par'că e mai vie, rugăciunea mai caldă, sfintele slujbe mai cercetate și inimile mai întoarse către Dumnezeu. Un duh de învoire suflă astăzi peste câmpiile însetate ale sufletului românesc. Domnul să le binecuvinteze cu darul său cel sfințitor și să le facă să rodească roade ale vieții creștinești spre bucuria Bisericii, spre fericirea neamului și spre slava lui Dumnezeu. Căci numai adăpându-se din izvoarele cele sfinte ale evangheliei, va fi în stare sufletul neamului românesc să se întărească cu puterea cea de sus și să-și împlinească chemarea pe care i-a hărăzit-o Dumnezeu, în purtarea lui de grijă, pe acest pământ.

Strălucita cuvântare a P. Sf. Episcop Andrei al Aradului cu ocaziunea investiturii.

Sire,

Cu emoție abia stăpânită mă înfățișez astăzi înaintea Majestății Voastre, pe care în copilăria mea din robie V'am visat ca izbăvitor și de persoana Căruia am legat, încă de pe atunci, așteptările de mărire a unei Români libere și fericite.

Simt că nu stau singur în fața Majestății Voastre ci sunt înconjurat de un nesfârșit șir de preoți, strămoșii mei din Ardealul robiei, cari de câte ori cotiau norodului evanghelia lui Hristos-Mântuitorul tot de atâteaori vesteau cu glas de foc și izbăvirea, ce va să vie pentru neamul nostru.

Și mai simt cum în glasul meu tremură năvala șoptelor ce se ridică din humă, șoptele Crișenilor, străjeri ai mormântului lui Iancu de sub gorunul lui Horia, ale căror suflete vin și ele împreună cu mine să se

proștearnă în fața Regelui tuturor Românilor, care intruchipați biruința neamului, mult așteptată.

Crezul meu bisericesc este nedespărțit de cel național. Moștenite amândouă din neam în neam, în ele s'a încheșat tot ce putea fi literă de testament din tată în fiu.

Dragostea mea de neam am învățat-o Ingenunchind pe morminte, pe care vânturile nu le-au putut risipi și cari în ciuda vremurilor stau mărturie, că noi Români am frământat brazda Ardealului cu sudoare și sânge.

Pe Hristos-Domnul L-am îndrăgît simțindu-l aproape în vremea umilinței noastre, iar chipul Lui l-am văzut în atâtea variante în mijlocul poporului nostru de mucenici.

Sire,

Dumnezeu Vi-a hărăzit să stăpâniți o țară de un mare viitor. Întru-

Din pastoralele arhierilor noștri.

— Î. P. Sf. Mitropolit Nicolae al Ardealului. —

Cităm din frumoasa scrisoare arhierescă aceste pasagi minunate:

Aducătoare de bucurii duhe ești, ca întotdeauna, așa se înmăscă și de astădată la noi, iubii mei fii sufletești, sărbătoarea Nașterii celei după trup a Domnului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos. Din ea se desprinde astăzi pentru noi, solia mântuirii, pe care a vestit-o îngerul Domnului păstorilor din Vifleem în noaptea cea sfântă: „Iată vestesc vouă bucurie mare, care va fi la tot poporul. Că s'a născut vouă astăzi Mântuitor“ (Luca 2, 10—11).

Că nu numai oamenii din vremea când s'a născut Domnul, ci și

oamenii de astăzi au cea dintâi și cea mai mare trebuință de lumina cunoștinții care a răsărit în lume deodată cu nașterea lui Hristos, au trebuință de învoirea vieții lor prin curățirea de păcate, prin iertare și prin ștergerea vinei păcatului lor, au trebuință de împăcare cu Ziditorul și cu Părintele ceresc, cu un cuvânt au trebuință de mântuirea sufletului lor.

Din mijlocul praznicului de astăzi. Domnul ne chiamă la sine, pe fiecare așa cum este, cu greșala lui, cu vina și păcatele lui, cu suferința și cu năcazurile lui, cu povara vieții lui. El nu te întreabă, iubite creștine,

FOILETON

Botezul lui Iisus.

Când Mântuitorul împlini vârsta de 30 ani (c. Lc. 3, 23) părăsi Nazaretul Galileii venind la Iordan, unde boteza Ioan. Era momentul hotărât de providență, ca Dumnezeu Fiul să iasă din anonim, începându-și activitatea mesianică în lume. Până atunci 30 de ani trăește retras și necunoscut de nimeni, un fiu al neamului iudeu, practician corect al dispozițiilor Legii.

De atunci până la moartea pe cruce, un propovăduitor neobosit al adevărului etern, o încarnațiune a idealului, pe care cerul ni-l pune în vedere, Ioan propovăduia lângă Iordan în pustia Iuducei. Numărul ascultătorilor lui creștea din zi în zi. Erau iudei adunați din toate colțurile Palestinei. Toți dormici de o viață nouă, de o viață mai bună, sorbiau cuvintele lui vestitoare de mari prefaceri în omenire prin apropiata venire a lui Mesia. Botezul lui însemnă pocăința, consfințește pregătirea terenului sufletesc pentru primirea celui ce

vine ca Mântuitor din noroiul păcatelor. Cuvântul lui plin de putere profetică, atitudinea lui hotărâtă, pătrunde ca un balsam alinător de suferințe în sufletul celor conștii de păcătoșia lor, și ca un cuțit ucigător în sufletul celor ce fătăresc pocăința. El nu cunoaște compromisuri, mângăie pe cei buni, dându-le nădejdea apropiatei mântuirii, iar pe cei răi îi ceartă. Săcurea este aproape la rădăcina pomului. Tot pomul care nu aduce roadă bună se taie și se aruncă în foc.

Iisus se strecoară și el prin această mulțime inpestrițată. Asculta predica lui Ioan. Urmărește îndeaproape efectul ei. Constată cu bucurie cum primele raze ale luminii cerești încep să împrăștie întunericul iadului, dar este dureros atins de dărzenia cu care întunericul stăruie tocmai în sufletul conducătorilor spiritali ai mulțimei. Acest prim contact indirect cu lumea în mijlocul căreia va avea să activeze, îi vorbește despre greutatea zilei de mâine. Opoziția fariseică care se conturează în fața năzuințelor lui Ioan, este numai un prelude al marelui dușmăni iudaice, care-l va duce în fața sinedriului, iar apoi pe crucea de pe Golgota.

Rezonanța predicii lui Ioan în sufletul Domnu-

lui, nu are nimic comun cu aceea din sufletul celor ce-l înconjoară. Pe el nu-l atinge nici promisiunea mântuirii, nici amenințarea pedepsei. El nu poate fi obiect al Mântuirii, când este subiectul ei, el n'are să-și reproșeze nici un păcat. Ca încarnațiune a dumnezeirii, nu poate fi supus puterii păcatului.

Și totuși apropiindu-se de Ioan, cere să fie botezat. Ioan, care nicicând n'a văzut pe Mântuitorul, (singur mărturisește acest lucru: „Ci eu nu-l știam“ Ioan 1, 31), privindu-l tresare și cu umilință se pleacă înaintea lui. Ce s'a petrecut oare în adâncul sufletului acestui pustnic? El care înfruntă cu atâta curaj și nepăsare pe puternicii zilei, se pleacă smerit înaintea unui neînsemnat Galileean. Este o minune cerească, prin care ochii sufletului se deschid pentru a vedea în cel ce a coborât în apă așteptând binecuvântarea, pe fiul lui Dumnezeu.

Nu înțelege misterul, cum el care nu este vrednic nici să deslege cureaua încălțămintelor lui, să fie învrednicit a-l boteza. Întreabă nedumerit: „Cum vii tu la mine, când eu trebuie să fiu botezat de tine.“ Iisus îi răspunde: „lasă acum, căci

chipați ca nici un alt Rege, viața întregii țări. În svâcnetul Vostru bate inima unei țări, în lacrima Voastră plânge un întreg popor, de bucuria Voastră tresaltă o țară, îngândurarea Voastră cernește privirea ei, iar din nădejdea Voastră se hrănește ea. Înțelepciunea și elanul Vostru aprind focul inimilor; crezul Vostru e sorbit de țara întreagă, pentru că purtați în ochii Voștri binecuvântarea și ursita ei.

Persoana Voastră, Sire, e o garanție pentru noi, slujitorii altarului, că în România nouă se deschide o epocă de mărire și pentru Biserica noastră. Ați rostit la diferite ocazii cuvinte înaripate despre rostul ei, care au devenit pentru noi cuvinte de evanghelie.

În aceste vremuri de frământare, când pentru noua țară se infiripă un suflet nou, Biserica e gata să sămene mai din belșug ca oricând sămânța împărăției lui Dumnezeu în ogorul țării pentru a rodi vecinicia ei.

Creștinismul nostru trebuie numai îmbrăcat în forme românești și exprimat în graiul nostru, ca mărirea lui Dumnezeu să se oglindască de pe pământul nostru în altă culoare a curcubeului.

Înțelepciunea noastră strămoșească ne spune, că pentru a da României noi un suflu nou nu e nevoie nici de împrumuturi, nici de refacerea trecutului. Cum nimic nu se întâmplă fără știrea lui Dumnezeu, ar fi zadarnic să căutăm a repara ceea ce pronia divină a făcut în trecutul nostru. Mai curând să năzuim a desprinde cărarea pe care mâna lui Dumnezeu ne-o arată în istorie. Și aceasta nu se poate face fără Biserică. Ea tâlcuiește din faptele trecutului tainele viitorului.

Importanța Bisericii pentru țară o mai văd și în aceea, că peste orizontul mohorât al vieții, ea proiectează totdeauna razele luminoase ale idealului transcendent. Când zarea vremelnice s'ar părea că se închide, cu ochi de vizionari ațintiți spre culmile senine ale vecinicii, slujitorii altarelor desprind de acolo idealul curat și din liniștea cerului fac să co-

boare potolirea peste sbuciumul pământesc.

În lumina acestor considerente vă eu rostul meu de ierarh al bisericii naționale.

Pornesc la drum dintr'un cuib al dragostei, de lângă înțeleptul episcop Roman, care m'a învățat să chibzuesc cu înțelepciune și să sfătuesc cu energie. Duc cu mine duhul acesta al armoniei ca o prețioasă moștenire.

Cunosc istorica eparhie a Aradului, pe care sunt chemat a o aduce pe calea lui Dumnezeu. Vreau să fac din ea o perlă în coroana Majestății Voastre. Voiu fi la înălțimea predecesorilor mei precum și la înălțimea vremurilor ce trebuie să le stăpănesc. Voiu fi acolo apărător de morminte și în caz de primejdie cel dintâi care aprinde focul pe culmi.

Făgăduiesc Majestății Voastre supunere și credință, nu de frică, — precum zice apostolul Pavel — ci din cea mai adâncă conștiință și Vă urez, Sire, să conduceți încă mulți ani, plini cu zile senine, destinele țării, făcând din ea o țară fericită, strălucind în virtuți creștinești, ce-i asigură locul în vecinicie sub soare.

Sărbătorile la Cluj. În anul acesta sărbătorile Nașterii Domnului și ale Anului Nou au fost prăznuite în aceeași atmosferă tradițională a Bisericii noastre. În Catedrală s'au săvârșit slujbele religioase cu aceeași evlavie de către clerul Episcopiei, asistând un mare număr de credincioși din toate clasele sociale ale Clujului. Pastorală arhierescă, citită în ziua întâi de Crăciun, a lăsat impresii adânci în sufletul ascultătorilor, vădit nemângăiați că Păstorul cel bun lipsește din Biserică, fiind oprit de boală. În ziua de Anul Nou aceeași asistență mare a ținut să asculte sf. slujbă, la capătul căreia a predicat frumos pâr. arhidiacon I. Vască.

Lumina cunoștinței.

Printre alte nizuinți înăscute, omul o are și pe aceea de-a tinde spre cunoașterea adevărului. Datorită acestui impuls intern, cele mai alese spirite ale omenimei în toate timpurile și-au impus deslegarea celor mai profunde taine din univers. Simțiau în mod instinctiv, că prin aceasta vor realiza un alt mare desiderat al sufletului omenesc, anume fericirea. În cele mai profunde clipe ale vieții, când nu erau impresionați de lucrurile din afară și când nu erau îmbătați de freacățul trebuințelor materiale, în acele clipe simțeau, după cum simțim și noi fiecare așa ceva ca un dor, ca o nostalgie după o altă lume, îndepărtată, a căreia reminiscență însă nu s'a sters cu desăvârșire din suflet, ci continuă să vibreze acolo asemenea unui ecou pierdut prin văile munților, fără a putea preciza de unde anume a pornit.

Omul înzestrat însă cu rațiune scrutătoare nu s'a mulțumit cu această constatare, ci a căutat să descopere această lume, precum și cauza pentru care s'a înstreinat de ea, pierzându-o. În această căutare a recurs la cele mai vechi mituri, cari toate îi pomeniau de o stare paradisiacă, cei dintâi oameni stând atunci în contact nemijlocit cu Dumnezeu, cu adevărul absolut și izvorul a toată fericirea. În această stare primitivă, primii oameni au fost superiori tuturor urmașilor lor. Dar cum în lumea aceasta toate sunt relative, așa și această stare de perfecțiune a fost relativă, întrucât ea a fost condiționată de atitudinea omului față de legea morală, concretizată în opreliștea de-a nu mânca din pomul cunoștinței binelui și răului. Câtă vreme a respectat această poruncă, a fost ființa cea mai fericită de pe suprafața pământului. Când însă a călcat-o, în urma unei ispite externe, și-a dat numai decât seama de greșele făcute, ajungând să cunoască din proprie experiență binele din care căzuse și răul în care căzuse. De unde până acum vedea colțul de pă-

mânt, pe care trăia, ca o grădină fermecătoare, iar lumea înconjurătoare în culorile cele mai trandafirii, prin păcat petrecându-se o schimbare în structura-i sufletească, s'a transformat ca prin forma și aspectul lumii înconjurătoare. Iar chinul rezultat din această schimbare era cu atât mai mare, cu cât, având suflet rațional, își aducea într'una a-minte de fericirea pierdută.

Pentru ca s'o redobândească, ce n'a încercat bietul om? Dar, vai, toate încercările sale în loc de a-l scoate din starea de decădere morală, l-au cufundat tot mai mult, întreaga omenime asemănându-se călătorului rătăcit într'un ținut mlăștinos, de unde înzadar încerca să scape, căci cu toate zvârcolirile sale mai rău se afunda în terenul, ce-i scăpa de sub picioare. Ce alta e zbuciumul filosofilor din antichitate, decât încercarea de-a reafila cunoașterea adevărului? Îl întrezăreau, asemenea peștilor obicinuiți să trăiască la mari adâncimi, unde razele soarelui răspândesc o lumină obscură, dar să se ridice la suprafață, la acel piedestal de unde au căzut și de unde puteau să vadă adevărat în toată splendoarea sa, aceasta n'o puteau.

În fața acestui sbucium sufletec, din care nu aflau nici o posibilitate de ieșire, unii filosofi au fost cuprinși de o desnădejde nemărginită, căsând în mrejele negre ale pesimismului; alții s'au mulțumit cu frânturile și licăririle de adevăr aflate în cutre sistem de cugetare sau în cultare religie păgână; alții iarăși s'au resemnat, recunoscând dimpreună cu Socrate zădărnicia oricărei sforțări și mărturisind cu amărăciune: „știu că nu știu nimic.“

Și nici n'ar fi ajuns vre-odată omenimea avizată numai la puterile ei să știe ceva, dacă în această stare de întunec meritat nu s'ar fi îndurat bunul Dumnezeu să trimită din când în când câte o rază de lumină, vestind prin prorocii săi că la plinirea vremii va trimite pe însuși fiul

„așa se cuvîne nouă să împlinim toată dreptatea“ (Mt. 3, 15).

Cuvintele lui sunt un ordin. Ioan îl botează.

Minunea petrecută în internul Botezătorului numai cu câteva clipe înainte, se desăvârșește. Nu numai el avea să facă cunoștință cu Mântuitorul lumii printr'o revelație internă, ci și mulțimea din jur.

Iisus ieșind din apă se rugă, atunci cerul se deschide deasupra lui, duhul sfânt se pogoră în chip de porumb, iar un glas din cer zice: „Acesta este fiul meu iubit întru care bine am voit“ (Mt. 3, 16—17).

Botezul lui Iisus este primul act al misiunii lui mesianice, este mărturisirea lipsită de cuvinte a luării păcatelor omenirii asupra sa.

„Prin nașterea dintr'o femeie, Iisus intră în comunitatea de viață a neamului omenesc împovărat de vina păcatului; deveni un mădular al organismului acestuia, și ca atare povara organismului cade și asupra lui. El însă trebuia să fie mai mult decât un simplu mădular, mădularul urma să fie căpetenie, de aceea trebui să ia asupra-și povara întregului organism... Ștergerea de păcate însă cuprinde două momente: căință și pedeapsă

suferința internă pentru păcate, și răsplata pentru ele în suportarea pedepsei.

Aci la botez apare Hristos, ca purtător al suferinței, pe cruce ca ispășind pedeapsa pentru păcatele neamului omenesc, pe cari și le-a luat asupra-și.

Botezul și moartea pe cruce, sunt deci începutul și sfârșitul operei lui de mântuire...“ (A. Bisping: Erklärung des Evangeliums nach Mathäus ed. II, p. 97).

Botezul este începutul umilințelor fiului lui Dumnezeu în lume. De aceea Ioan se opune să-l administreze. Numai voința neînduplecată a lui Iisus îi poruncește să satisfacă hotărârea din veci a dumnezeirii. „Se cuvîne nouă să împlinim toată dreptatea“ (Mt. 3, 15). Numai prin suferința care culminează în jertfirea proprie a lui Iisus se dă satisfacție jicnirii aduse dumnezeirii prin păcatul strămoșesc. Botezul umilirei e primul pas în realizarea acestei satisfacții.

Însuși Dumnezeu Tatăl în minunea însoțitoare consimte la acțiunea Fiului, din iubirea ce-o nutrește față de oameni.

Dar theofania dela botez mai are un rost.

Este puternică mărturie, a dumnezeirii Fiului lui. La ea se provoacă Ioan când ucenicii îl întreabă asupra personalității lui Iisus. Ea a determinat alipirea câtorva din ucenicii lui Ioan de Mântuitoru. La ea se provoacă însuși Domnul, când cărturarii și fariseii cer dovezi externe despre mesianitatea sa.

Dumnezeu Tatăl prin glasul ce străbate din înălțimea cerului îmbrățișează cu toată iubirea pământească începutul activității desrobitoare din păcat, a Fiului său.

Botezul lui Iisus nu este identic cu botezul creștin, cel mult o prefigurare a acestuia. Tebuia să vină întâi jertfa, care șterge păcatul, ca să ia ființă botezul curățitor de păcat, botezul renașterii. Acesta este instituit abia după înviere prin cuvintele „mergând învățați toate neamurile, botezându-le în numele Tatălui, Fiului și Duhului Sfânt“ (Mt. 28, 19).

Prof. Dr. L. G. MUNTEANU

■ ■ Abonați și răspândiți ■ ■
■ ■ „VIAȚA ILUSTRATĂ“ ■ ■

său, care va risipi norul neștiinței, învăluind pe toți în lumina cunoștinței celei adevărate. Fără de această descoperire divină, omenimea încă și astăzi ar repeta numai întrebarea lui Pilat, ce este adevărul?, în care se concentrează toată neputința lumii vechi pentru aflarea unui răspuns mulțumitor.

Prin întruparea lui Hristos însă din Prea Curată Fecioară Maria, s'a rievat vâlul de pe ochii oamenilor înlesnind celor ce ședea în întuneric și în umbra neștiinței să vadă lumina cea mare, care aduce pe tot omul la cunoaștea adevărului absolut, conducându-l prin labirintul atâtor indoeli și rătăcirii în împărăția

luminii, închisă vreme îndelungată din cauza păcatului.

Ne dăm seama din gestul acesta, chiar dacă ar fi lipsit de epilogul tragic de pe Golgota, că noi nu suntem expuși jocului capricios al forțelor chimice și mecanice din univers, ci deasupra noastră veghează ochiul unui părinte iubitor, gata ori-când să intervină pentru noi oamenii și pentru a noastră mântuire. Înțelegând acest profund sens al tainei descoperite astăzi, cântăm și noi împreună cu corul îngerilor: „Mărire întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace și între oameni bunăvoire.“

Pr. EMIL NICOLESCU

INFORMAȚIUNI

Trimitem tuturor cititorilor, colaboratorilor și pretenților gazetei noastre cele mai bune urări de Anul Nou.

Parastas pentru I. G. Duca. În ziua de 28 Decembrie s'a săvârșit în Catedrala noastră un parastas pentru odihna marelui patriot și fiu al bisericii noastre, regretatul I. G. Duca. Au fost de față capii autorităților civile și militare, precum și numeroși intelectuali ai Clujului. S'a relevat și cu acest prilej de către presă, pierderea mare ce-a suferit-o țara prin moartea năpraznică a acestui eminent bărbat de stat.

Stiliștii din Basarabia. Ziarele ne informează, că în provincia dela Nistru numeroase sate au refuzat să serbeze Crăciunul deodată cu tot neamul românesc, perseverând cu încăpăținare tot în stilul vechiu. Faptul este trist și e de dorit, ca să i se pună capăt cât mai curând, printr'o activitate specială a preoțimeii basarabene, în fruntea căreia trebuie să stea cei trei ierarhi locali.

Funcțiuni noi în biserică. I. P. S. Mitropolit Nicolai al Moldovei, preocupat de buna îndrumare a Eparhiei sale, a constatat că e nevoie de un control serios al învățământului religios în școli, cum și de supravegherea atentă a disciplinei preoțești. Astfel a creiat la mitropolie un oficiu corespunzător acestei necesități, delegând cu conducerea lui pe P. C. Arhimandrit Iuliu Scriban, bine cunoscut Clerului din toate părțile țării. Iar pentru controlul învățământului religios a însărcinat pe păr. Ion Tincoca din Iași, unul din cei mai de seamă slujitori ai Bisericii moldovene.

Testamentul unui savant. Ziarele trecute a decedat subit, pe urma unei angine pectorale, profesorul Dr. Ștefan Minovici dela Universitatea din București. Suflet creștin și generos, el își făcuse testamentul în 1933, unde se găsesc aceste rânduri impresionante: „urmașilor și elevilor mei le recomand să aprecieze cuvintele

Mântuitorului „Eu sunt lumina lumii; cela ce-mi urmează mie nu va umbla întru întuneric, și va avea lumina vieții.“ Prin aceasta vă veți asigura triumful vieții și al activității voastre.“ Ce pildă religioasă admirabilă dă generațiilor de azi, acest bărbat de știință profană. Se cuvine să rugăm pe Domnul, pentru odihna sufletului său atât de frumos.

Pentru biserică din Gâmbaș. În 1927 a luat ființă o parohie ortodoxă, cu un număr redus de credincioși, foarte săraci. Totuși ei au hotărât să-și zidească o biserică, spre a contribui la întărirea ortodoxiei și consolidarea elementului românesc, dominat încă și azi de Ungurii din comună. Toți românii de bine sunt rugați a veni în ajutorul lor, trimițându-și ofrandele pe adresa preotului Aug. Rancea, Gâmbaș, plasa Aiud.

Noul post de Radio. Al doilea post de Radio difuziune, instalat în comuna Bod, de lângă Brașov, a fost inaugurat în noaptea de Anul Nou la ora 12, printr'o scurtă și vibrantă alocuțiune a M. Sale Regelui Carol II-lea. Noul post, construit de casa Marconi, este unul din cele mai mari în Europa. Sperăm că vom avea în curând în capitala Ardealului și Studio-ul atât de mult solicitat.

Centenarul Casinei române din Brașov. Este un eveniment ce depășește interesul local, prin faptul că această Casină s'a dovedit mai ales în epoca unghurească, drept o instituție de viață și îndrumare națională. De aceea, festivitățile centenarului dela 4 Ianuarie vor primi o amploare deosebită, fiind cinstate chiar de prezența M. S. Regelui Carol II-lea. Nu ne îndoim, că ele înseamnă un prilej de reculegere și solidaritate națională.

Ardealul pentru basarabeni. Aflăm, că de curând târgușorul Rodna din județul Bistrița a primit 85 copii basarabeni. Ei au fost repartizați pe la intelectuali și țărani, fiind îmbrăcați în frumosul port local și trimiși

regulat la școală. Gestul este cu atât mai frumos, cu cât e vorba de o comună de munte, unde mijloacele de trai sunt mai reduse. Sperăm, că la câmpie, unde a fost belșug de bucate, dragostea de frații noștri infometaji va fi mai largă.

Între România și Rusia. Dl. Nic. Titulescu a declarat la Paris următoarele: „Nici un stat nu poate considera ca un act de agresiune sau ca o intenție de încercuire eforturile României de a câștiga prietenia unui popor de 170 milioane, de care depinde soarta granițelor noastre. Ne aflăm în fața unei necesități geografice.“

Daruri neobicinuite de Crăciun. Un miliardar din America a dăruit Universității din Harvard suma de o jumătate milion de dolari, chiar de ziua Nașterii Domnului, exprimându-și dorința să se creieze o catedră de economie politică. La noi, instituțiile de cultură academică s'ar mulțumi și cu cadouri mai mici. Dar ele nu vin de nicăieri. Și ne avem și noi milionarii noștri.

Al 31 și 32-lea ajutor din Fondul ajutorului preoțesc al Eparhiei Clujului, în suma de câte 55.200 Lei, s'au acordat erezilor fideițărilor preoți membri Teodor Șovrea din Curtuiușul-mic, decedat la 8 Dec. și Vasile Mateiu din Râpa-de-jos, decedat la 13 Decembrie 1935.

Pentru aceste 2 cazuri de moarte din șirul membrilor acestui fond, cari sunt al 7 și 8-lea din anul trecut, membrii fondului vor achita în plus 2 cotizații extraordinare de câte 100 Lei.

Consiliul eparhial.

Pentru frații din Basarabia. Credincioși cuvintelor Mântuitorului nostru, că „tot ce veți face unuia dintr'acești mai mici Mie mi-ați făcut“, ne-am hotărât în ziua de 6 Decembrie a. tr., în urma îndemnilor date de subsemnatul prin predică, de a aduce și găzdui și noi 15 copii din județele înfometate din Basarabia. Cu toate că și noi nu suntem într'o situație strălucită, însă din puținul ce ni l-a dat Dumnezeu, voim să alinăm chinurile groaznice ale foamei celor 15 frați mai mici decât noi din Basarabia. De bunul Dumnezeu ca acest început al nostru să fie urmat de cât mai multe parohii ale Eparhiei noastre, spre binele celor lipsiți. — Emil D. Colceriu, preot ort. rom. Săcalul-de-pădure.

Pentru directorul „Unirei“. Oficiul bisericii blăjene se ocupă, în fiecare număr, cu mare gaușio de cazul escrocului Francisc Sigmond, pretinzând că noi dela această foaie am fi lansat povestea cu „senzaționala răpire.“ Directorul „Unirei“ este de recredință. Informați la timp de organele în drept, am refuzat să publicăm procesul-verbal, apărut în cotidienele din Capitală. Sunt deci cu totul neavenite spiritele rurale, brodate pe o invenție răutăcioasă. Impostorul n'avea nevoie de „cozonaci și șuncă“ dela noi, câtă vreme s'a înfruptat bine din aceste bunătăți, ca

oaspe simpatic, la masa copioasă a P. S. Episcop catolic Mihai Robu dela Iași, cum reiese din declarația publicată în „Universul.“ Deci, mai domol cu invectivele, puțin cucernice părinte!

Serviciu obligator pentru femei. A. Hitler a declarat într'un recent discurs, că în curând va face să se voteze o lege, prin care introduce serviciul muncii obligator și pentru femei în Germania. Măsura pare dictată nu numai de criza economică, ci și de interese politice puse în legătură cu eventualitatea unei conflagrații europene. La noi încă s'a lansat ideea serviciului civil obligator pentru femei, tocmai spre a preveni surprizele dureroase la cari ne putem aștepta în stările tulburi de azi.

Războiul din Africa. Toate încercările făcute la Geneva și Paris de a pune capăt războiului african prin tratatele diplomatice au eșuat. Italia nu acceptă concesiunile teritoriale, ce i se sugerează de Franța și Anglia și preferă să lupte mai departe, oricâte sacrificii i s'ar cere. În caz de înăsprirea sancțiunilor, Mussolini amenință cu război în Europa. Situația este deci tot mai gravă, și e nevoie de multă înțelepciune spre a evita o catastrofă generală.

POSTA REDACȚIEI

I. P. în Aiud. Nu suntem mirați de indignarea Dv. Directorul „Unirei“ din Blaj, dl Augustin Popa, uitând că este preot, își permite să se coboare nu numai la discuții de periferie, dar ceea ce-i mai trist ține să arate că este și rău crescut, invocând mereu, cu un anumit sens, numele doamnei Sanda Mateiu. Sunt moravuri deplorabile, culesul de pe maidanurile presei de scandal din suburbiile capitalei. Și e rușinos să le introducă în Ardeal tocmai un slujitor al altarului.

Nr. 538/1935.

(30) 2—3

Concurs repetat.

Se publică concurs, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renașterea“ pentru postul de paroh al parohiei de cl. III Stejeriș din protopopiatul Turda.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1. Salarul legal dela stat, după ce va fi reluat la buget.
2. Sesiune parohială, pământ cultivabil și fânaț în întindere de 15 jug.
3. Locuință în natură, cu supraedificate și grădină.
4. Venitele stolare obicinuite.
5. Una ferdelă porumb dela fiecare familie.

Cei ce doresc să ocupe acest post își vor înainta oficiului nostru protopopesc în termenul deschis cererile de concurs însoțite de documentele necesare, iar cu învoirea noastră prealabilă concurenții se vor putea prezenta în parohie, spre a face cunoștință cu poporul.

Reflecții vor prezenta act de învoire dela P. S. Episcop, fără de care nu vor fi luați în lista de candidare.

Turda, 20 Decembrie 1935.

Oficiul protopopesc în înțelegere cu Consiliul parohial din Stejeriș.

Iovian Murășianu, protopop.

Tipografia Eparhiei ortodoxe române, Cluj.